

FACULTAT DE
FARMÀCIA

UNIVERSITAT DE BARCELONA

U

B

T/10

GESTIÓ I PLANIFICACIÓ

Curs
2008-09

Ensenyament de Farmàcia

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Pla docent de l'assignatura GESTIÓ I PLANIFICACIÓ

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Gestió i Planificació

Codi de l'assignatura: 243030

Curs acadèmic: 2008-2009

Coordinació: ELVIRA BEL PRIETO

Departament: Dept. Farmàcia i Tecnologia Farmacèutica

Crèdits: 4,5

Recomanacions

Haver cursat l'assignatura Legislació i Deontologia.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a coneixements

Objectius generals

- Formar l'estudiant de manera adequada i equilibrada, segons indicacions de l'OMS, en continguts referits a: ciències farmacèutiques, ciències socioeconòmiques i del comportament, tècniques de comunicació i pràctiques tutelades.
- Estimular l'aprenentatge autònom incentivant l'estudi personal tant de manera individual com en equip.
- Estimular en l'estudiant la capacitat de disseny experimental sobre la base del mètode científic.
- Establir les bases per a l'accés posterior dels estudiants cap a l'especialització farmacèutica, la formació continuada, la recerca científica i la docència.

Objectius específics

- Que l'estudiant obtingui els coneixements, les eines i les aplicacions que li permetin la màxima rendibilitat en l'activitat professional, bàsicament, en oficines de farmàcia i serveis farmacèutics.

Referits a habilitats, destreses

Objectius específics

- Fomentar professionals amb capacitat de gestió i direcció.
- Fomentar professionals capaços d'integrar-se en el sistema d'atenció de la salut i de contribuir a optimitzar-lo.

Referits a actituds, valors i normes

Objectius generals

- Promoure l'anàlisi crítica en l'avaluació de problemes, la presa de decisions i l'esperit de lideratge.

Objectius específics

- Fomentar una actitud positiva a l'hora de valorar l'optimització dels recursos disponibles, per tal d'aconseguir treballar amb una relació qualitat/eficàcia correcta, amb els mínims costos possibles.

Blocs temàtics de l'assignatura

Bloc 1 Mercat i empreses farmacèutiques

- 1** Gestió i planificació. Concepte. Evolució de la matèria. Continguts i estructura docent. Bibliografia
- 2** El sistema econòmic: producció i consum. Elements fonamentals dels processos de producció: recursos naturals (RRNN), recursos humans (RRHH) i capital. Indicador macroeconòmic relacionat amb la producció: producte interior brut (PIB)
- 3** Mercat farmacèutic i preus: concepte de mercat. Comportament de l'oferta i la demanda. Mercat en competència perfecta i en competència imperfecta. Regulació del mercat de productes farmacèutics. Preus. Inflació. Índex de preus de consum (IPC)

4 Farmacoeconomia: concepte i aplicacions. Mètodes d'anàlisi farmacoeconòmica

5 Medicaments de fabricació industrial: concepte i característiques. Fixació del preu dels medicaments: marge de benefici del laboratori, distribuïdor i farmacèutic. Impost sobre el valor afegit (IVA)

6 Tipus de medicaments: medicaments publicitaris (EFP), genèrics (EFG), d'especial control mèdic (ECM), de diagnòstic hospitalari (DH) i d'ús hospitalari (H). Tipus d'envasos: normal i clínic. Productes sanitaris, productes cosmètics i altres productes de parafarmàcia

7 L'oficina de farmàcia, els magatzems de distribució i els laboratoris farmacèutics com a empreses. Tipus. Franquícies de productes farmacèutics. Recursos humans a les empreses farmacèutiques. Conveni col·lectius

Bloc 2 Gestió i planificació de l'oficina de farmàcia

8 Instal·lació i adquisició de l'oficina de farmàcia. Estudi de mercat. Fonts de finançament

9 Planificació i organització interna de l'oficina de farmàcia. Recursos humans i materials. Cartera de productes i serveis. Expectativa d'acreditació

10 Gestió de la qualitat. Normes ISO. Normes de seguretat i prevenció de riscos. Programa Sistema Integral de Gestió de Residus (SIGRE).

11 Assegurances. Inherents a l'oficina de farmàcia. Inherents a l'exercici professional

12 El pressupost com a eina de gestió: tipus. Elaboració i aprovació d'un pressupost. Liquidació i anàlisi. Exposició d'un cas pràctic

13 Adquisició de productes. Gestió de la recepció. Concepte d'estoc i classes. Control de caducitats. Emmagatzematge.

14 Gestió de la dispensació en el Sistema Nacional de Salut (SNS). La recepta electrònica. Aspectes econòmics. Facturació de receptes.

15 Rendibilitat de l'oficina de farmàcia. Llindar de rendibilitat. Maneres de modificar la rendibilitat: a) Sobre els beneficis; màrqueting farmacèutic; b) sobre el capital invertit: rotació d'estocs, inventari

16 Impostos i taxes a l'oficina de farmàcia: impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF), impost sobre béns immobles (IBI); taxes

17 Estructura d'un sistema comptable: aplicacions i recursos. Comptes anuals: balanç. Comptes de pèrdues i guanys. Ràtios

Bloc 3 Gestió i planificació interna dels serveis de farmàcia d'hospitals i de centres d'atenció primària

- 18** Planificació i organització del servei de farmàcia. Recursos humans i materials. Dipòsits de medicaments
- 19** Selecció de medicaments. Comissió de Farmàcia i Terapèutica. Criteris de selecció i elaboració de la guia farmacoterapèutica
- 20** Gestió de compres. Selecció de medicaments amb el mateix principi actiu. Adquisició directa i per concurs. Negociació amb els proveïdors. Execució de la comanda
- 21** Altres adquisicions: productes farmacèutics. Medicaments estrangers. Medicaments en investigació
- 22** Gestió de la recepció de subministraments. Facturació: tramitació de la factura. Gestió de l'emmagatzematge: fitxa de magatzem. Control de caducitats. Mètodes de valoració de costos. Devolucions
- 23** Distribució-dispensació. Sistemes de distribució-dispensació a l'hospital: global, per unitat clínica i distribució en dosi unitària (DDU). Avantatges i inconvenients de cada sistema
- 24** Indicadors econòmics: inventari comptable i real. Recòmptes periòdics. Estudis de consum i anàlisi de costos
- 25** Gestió de la qualitat. Indicadors assistencials i de qualitat de l'activitat

Programa de seminaris

Seminaris de problemes

- 1** Càlcul i discussió del preu dels medicaments de fabricació industrial en envàs normal i clínic.
- 2** Càlcul i discussió del marge de benefici del laboratori, el distribuïdor i l'oficina de farmàcia
- 3** Negociacions amb els proveïdors
- 4** Aportació de les receptes de l'SNS i tarifació de fórmules magistrals

Programa de classes pràctiques

Pràctiques amb sistemes informàtics

- 1** Gestió integral de l'oficina de farmàcia: presentació del programa disponible
- 2** Programes d'informació (base de dades) per a la gestió no clínica de productes: substitucions, compres, etc
- 3** Adquisició i gestió d'estocs mitjançant un sistema informàtic

4 Gestió informatitzada de la dispensació de medicaments privada i a l'SNS

Pràctiques externes en entitats de distribució farmacèutica

- Cooperatives farmacèutiques
- Centres farmacèutics
- Cooperativa farmacèutica d'elaboració i distribució de productes farmacèutics i productes sanitaris

Treball de Curs

Temes relacionats amb els descrits en el pla docent.

Metodologia i organització general de l'assignatura

Per assolir els crèdits teòrics el professorat desenvoluparà el temari proposat a les classes teòriques amb un mètode interactiu que permeti la participació i discussió dels punts més rellevats amb els alumnes. Aquests coneixements i l'intercanvi de criteris donaran la possibilitat de desenvolupar un treball de curs d'interès per a l'alumne a part dels que proposa el professor dins el pla docent i que serveixen per completar els coneixements i les habilitats obtinguts en els crèdits teòrics.

Els crèdits pràctics es cobriran amb seminaris de problemes, pràctiques d'informàtica i pràctiques de camp. En les tres activitats, el nombre reduït d'alumnes permetrà establir un contacte més directe amb el professor i potenciar l'aplicació d'un mètode docent més personalitzat.

En els seminaris de problemes el paper del professorat és d'orientació i l'alumnat és qui realment resol les qüestions pràctiques proposades.

En les pràctiques d'informàtica cada estudiant té autonomia suficient per treballar sobre els casos pràctics plantejats pel professor, i presentar un informe resum sobre la planificació i resolució de les activitats que ha dut a terme.

Les pràctiques de camp permeten donar a l'alumnat una visió real i actual de l'organització i el funcionament de les entitats de distribució majorista. Els coneixements obtinguts en aquestes pràctiques permetran a cada estudiant

completar les habilitats assolides en les pràctiques de gestió informatitzada. Es presentarà un informe resum.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

En l'avaluació hi han dues parts:

Realització del treball tutoritzat amb una valoració màxima de 15 %. Elaboració d'uns informes sobre aspectes desenvolupats a les pràctiques amb sistemes informàtics i a la pràctica de camp, amb una valoració màxima del 5%.

Realització d'un examen final, que valora com a màxim el 80% de la nota.

Consistirà en un examen tipus test de respostes múltiples i un escrit, en el que es plantejarà la resolució d'un cas pràctic i problemes sobre càlcul de preus del medicaments i beneficis.

Els alumnes que no hagin superat la primera convocatòria, la segona es valorarà els treballs i informes presentats a la primera i la realització d'un nou examen similar al de la primera convocatòria.

Avaluació única

Examen: Test de respostes múltiples i examen escrit, en el que es plantejarà la resolució de casos pràctics i problemes sobre càlcul de preus dels medicaments i beneficis.

La data màxima per acollir-se a aquest sistema d'avaluació és el 10 d'octubre de 2008.

L'avaluació a la segona convocatòria es realitzarà de la mateixa forma que en la primera convocatòria.

Fons d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibres

- Alegre, E.; Amado, J.; Bel, E. Gestión empresarial farmacéutica. Valencia: CISS; 1998. ☞

- Amado Guirado, J.; Viedma Martí, J. M. (dir.). Manual de gestión empresarial: Oficinas de farmacia. València: CISS, 1995. ⇨
- Atmetlla Benavent, E. dir. Marketing farmacéutico: estrategias de éxito para los medicamentos de prescripción. Barcelona: Gestión 2000; DL 2003. ⇨
- Asenjo, M. A.[et al.] Gestión diaria del hospital. 3a ed. Barcelona: Masson; 2006. ⇨
- Bonk R. J. Pharmacoeconomics in perspective. A primer research, techniques and information. London: Pharmaceutical Products Press: 2000. ⇨
- Drummond, M.F. [et al.] Métodos para la evaluación económica de los programas de asistencia sanitaria. 2a ed. Madrid: Díaz de Santos: 2001. ⇨
- Errasti, F. Principios de gestión sanitaria. Madrid: Díaz de Santos: 1997. ⇨
- Frías, D. M. Marketing farmacéutico. 2a ed. Madrid: Pirámide: ESIC; cop. 2007 ⇨
- Gisbert i Gelonch, R. Economía y salud: economía, gestión económica y evaluación económica en el ámbito sanitario. Barcelona: Masson, 2002. ⇨
- González Goicoechea, A. Manual práctico de gestión de la oficina de farmacia. Nuevos enfoques. Nuevos retos. Madrid: AMV: 2005. ⇨
- Kotler, P.[et al.] Introducción al marketing. 2a ed. europea. Madrid: Prentice Hall: 2000. ⇨
- Rubio García, Emilia. La contabilidad en las oficinas de farmacia: aspectos prácticos y fiscales. Madrid: Consejo General de Colegios Oficiales de Farmaceuticos; [1997?] ⇨

Página web

- Portalfarma ⇨
- Col·legi Oficial de Farmacèutics de Barcelona. ⇨
- PMFarma. ⇨
- Sociedad Española de Farmacia Hospitalaria. ⇨
- International Society for Pharmacoeconomics and Outcomes Research. ⇨
- Institut Nacional d'Estadística. ⇨

